

APOLa

2023

**PROGRAMA D'INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA EN
PSICOANÀLISI**

(Proposta i redacció original d'Alfredo Eidesztein)

INTRODUCCIÓ

APOLa, Apertura para Otro Lacan, com a societat psicoanalítica, té per objectiu articular, difondre i desenvolupar els conceptes fonamentals de la nova psicoanàlisi proposada per J. Lacan, sota la modalitat d'un "**Programa d'Investigació Científica en Psicoanàlisi**" que es funda a partir de les següents premisses:

PREMISSES

1. Entenem que a) la psicoanàlisi és una teoria d'esperit científic que s'organitza a partir de certs principis epistemològics, b) que, en tant que teoria, està configurada per conceptes racionalment argumentats i articulats entre si, no podent valorar-se'n cap autònomament. Els seus principis són axiomàtics (són condicions inicials funcionant com a postulats).
2. Escollim la interrogació i l'argumentació lògica com a eines indispensables per accedir al saber específic de la nostra pràctica. No acceptem arguments dogmàtics ni d'autoritat (basats en el prestigi i/o la jerarquia de la persona que ho sosté). Practiquem en forma constant la crítica dels arguments propis i aliens.
3. Considerem que l'elaboració teòrica és fonamental en la producció de saber; els conceptes amb què operem no provenen de la realitat, sinó de sistemes d'idees que no són fruit d'una experiència sinó de l'elaboració conceptual que constitueix el camp del saber i que habilita una àrea d'experiència.
4. Considerem que la teoria psicoanalítica proposada per Jacques Lacan és diferent i, en moltes ocasions, de sentit oposat a la llegada per S. Freud i a la de totes les escoles que hi ha en psicoanàlisi; conseqüentment, treballem per preservar i fer avançar allò nou i subversiu de l'ensenyament de Lacan.
5. Practiquem, d'acord al mode de l'ensenyament de Lacan i per convicció pròpia, la "interterritorialitat científica" de la psicoanàlisi, la qual cosa significa plantejar-la íntimament articulada a altres disciplines científiques veïnes com ara la matemàtica, la lògica, la física, l'anàlisi de discurs, la lingüística, l'antropologia, la història, etc.

PRINCIPIS SOCIETARIS

Els participants d'aquesta convocatòria considerem aquest Programa d'investigació Científica en Psicoanàlisi, una forma alternativa al model imposat en el que, un mestre en forma individual i per la seva experiència personal acumulada ensenya a un conjunt d'alumnes, ja que procedim sostenint que el treball d'investigació –no de lectura- és d'un conjunt d'investigadors -fins i tot de diferents àrees, disciplines o investigacions-, amb trajectòries i interessos personals diferents, que es vinculen al Programa.

Ni Freud, ni Lacan van ser "genis" que en forma aïllada van crear del no res les seves respectives psicoanàlisis.

El proposem a la comunitat:

- A) Amb l'objectiu d'elaborar i criticar idees i conceptes, i interrogant les determinacions que aquests operen en cada una de les nostres pràctiques, en un espai de treball compartit, que no implica la coincidència amb tots els tòpics.
- B) Amb la finalitat de desenvolupar o ampliar les conseqüències d'acceptar un nucli de principis bàsics per a ser aplicats a les seves respectives àrees, disciplines o investigacions.
- C) Amb la intenció de fundar noves formes de pensar i concebre qüestions fonamentals de les nostres pràctiques, en oposició racional i específica a altres teories i pràctiques vigents.

FONAMENTS EPISTEMOLÒGICS

La nostra epistemologia sosté en general que les teories científiques parteixen de sabers anteriors als quals superen perquè tenen més coherència i potència, cosa que s'estableix pel consens de la comunitat científica, les verificacions experimentals i les aplicacions pràctiques.

No només es parteix sempre de teories anteriors, cosa que significa que no s'origina en experiències, sinó que la teoria ha de ser formulada i comunicada primer per a que pugui ser sotmesa a crítica i a proves i experiments, que només parcialment la confirmen o refuten.

No neguem que hi hagi una anada i tornada constant de la teoria a l'experimentació, però neguem que la psicoanàlisi, com totes les ciències, sorgeixi de l'experiència i es basi en les vivències personals. La ciència moderna s'inicia formalment quan es declara el dubte metòdic respecte del que aporten els sentits.

ESTRUCTURA DE LES TEORIES CIENTÍFIQUES

Seguint a Imre Lákatos, considerem que les teories científiques constitueixen estructures que estan compostes per:

1) Nucli central

És l'estructura conceptual constituïda per la menor quantitat possible de supòsits bàsics -hipòtesis teòriques generals-, establerts per decisió metodològica dels protagonistes, i que té els següents atributs:

- a) és falsable: perquè com diu Popper “els enunciats han de ser capaços d'entrar en conflicte amb observacions possibles o concebibles”¹,

---

¹ Popper, Karl. (1963) *Conjeturas y refutaciones*, pàg.39. Alfredo Eidelsztein en el seu Tercer Seminari Internacional “Avances en psicoanálisis” (disponible a www.eidelszteinalfredo.com.ar) va treballar la creença popular que la psicoanàlisi no seria una ciència perquè la proposta de Karl Popper s'ha entès malament, fins i tot per part de Lacan. Una de les cites treballades és la següent: a la nota al peu de la pàg. 36, de l'article La racionalidad de las revoluciones científicas, del llibre *El mito del marco común*, Popper diu:

Per a no repetir-me massa no he esmentat en aquesta conferència la meva suggerència d'un criteri de caràcter empíric d'una teoria, la falsabilitat o la refutabilitat, com a criteri de demarcació entre teories empíriques i teories no empíriques. Ja que en anglès ciència equival a ciència empírica, i ja que aquest està prou analitzat als meus llibres on he escrit coses com la següent, per exemple en *Conjeturas y refutaciones*, pàgina 39: “Con el fin de considerarlos científicos, los enunciados deben ser capaces de entrar en conflicto con observaciones posibles o concebibles [esto no es ciencia empírica, sino lógica modal: posible, imposible, necesario, contingente; o concebibles, por ejemplo, un experimento mental y no prueba de laboratorio] hay quienes han saltado ante esto como impulsados por un resorte, ya en 1932, “¿y qué pasa con el evangelio que usted predica?”, fue la respuesta típica. Sin embargo, mi respuesta a la objeción se publicó en 1934. Véase mi *Lógica de la investigación científica* cap. 2, sección 10. Puedo exponerla nuevamente ahora. Mi evangelio no es científico, es decir no pertenece a la ciencia empírica, sino que es más bien una propuesta. Mi evangelio y mi propuesta es criticable aunque no precisamente por observaciones. Y de hecho he sido criticado.

- b) és convencional,
- c) els seus components es postulen com a axiomes,
- d) no parteix de fets fàctics o empírics.

“Popper va proposar que els arguments, per a ser considerats científics, han d’estar expressats d’una manera que habiliti una crítica lògica; o sigui que tingui contradiccions o que es pugui suposar algun cas que ho objecti. No cal veure un cigne negre, si un diu “tots els cignes són blancs” es tendeix a pensar que la fórmula és molt dèbil perquè n’hi hauria prou que aparegués un cigne d’un altre color per refutar-la. Llavors Popper diu: “de fet la meva argumentació és de la mateixa classe, jo també vaig presentar un argument que no és empíricament contrastable”. La teoria de Popper no és empíricament contrastable: en quin laboratori amb un microscopi podríem verificar que el que Popper diu és criticable? Popper diu: “fins i tot vaig ser criticat des del primer dia que ho vaig publicar, des de 1932 ja tinc crítiques; el que demostra que el meu argument és popperia és que és criticable”. El problema és quan l’argument no és criticable, quan està expressat d’aquesta manera: “si el pacient diu que sí a Freud, Freud té raó perquè el pacient ho afirma; si el pacient diu que no a Freud, Freud té raó perquè al dir *no* s’està resistint”. Llavors, Freud sempre té raó. Expressat així no és científic perquè no admet la lògica d’una crítica que ho desgavelli.”²

El *nucli central* d’aquest Programa d’Investigació Científica en Psicoanàlisi serà designat en el nostre cas com a “**CONCEPTES FONAMENTALS**”.

---

² Eidelsztein, A. (2020) Tercer Seminari Internacional: “Avances en psicoanálisis” Disponible a www.eidelszteinalfredo.com.ar, pág. 10 i 11.

2) Cinturó protector

És el conjunt d'hipòtesis auxiliars que configuren els supòsits complementaris. La seva funció fonamental és consolidar lògicament i sostenir racionalment els conceptes fonamentals del programa. En el nostre context en direm “**CONCEPTES ARTICULATS**”.

PROGRAMA D'INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA EN PSICOANÀLISI

La proposta d'aquest programa té com objectiu:

- a) contribuir al desenvolupament dels arguments de la “psicoanàlisi que vindrà”³ que mirem de promoure,
- b) permetre superar les apories de l'actual tendència “freudo-lacanianana” i
- c) reduir l'estat d'aïllament respecte de la comunitat científica que pateix ja fa dècades la psicoanàlisi i que l'ha deixat en un estat de formidable endarreriment.

A continuació es presenten els supòsits bàsics (les hipòtesis teòriques generals) que hem establert (per decisió arbitrària i metodològica) com a nucli conceptual fonamental d'aquest programa.

A diferència de Freud i de Lacan que van plantejar respectivament “Jo, Superjò i Allò” i “Simbòlic, Imaginari i Real”, per a nosaltres el punt de partida es planteja en una altra lògica: primer el diagnòstic del problema, després les solucions proposades.

Així, a la taula que hi ha a continuació es presenta primer el diagnòstic cultural, social i d'època dels orígens del patiment sobre els quals ha d'operar la psicoanàlisi. Després es presenta allò que establím com la resposta de la posició hegemònica i majoritària dels psicoanalistes post-lacanianos. Finalment, s'indica la nostra posició i la seva possible escriptura algebraica.

Proposem així que les posicions hegemòniques en psicoanàlisi post-lacanià coincideixen, en gran mesura, amb l'orientació de les idees regnants a la nostra societat per a fer front al patiment específic destinat a la clínica psicoanalítica.

---

³ Nota de la traductora: la traducció de “psicoanálisis por venir” per “psicoanàlisi que vindrà” és una solució provisional. Encara no he sabut trobar una expressió en català que doni la idea de futur obert de l'expressió original

Programa d'Investigació Científica

APOLa

2023

Diagnòstic de les tendències que operen com a origen del patiment que afronta la Psicoanàlisi:

1- INDIVIDUALISME	Extrema accentuació de la concepció atòmica del subjecte: cadascú és com una esfera en una societat concebuda com 1+1+1+... (com boles de billar).
2- BIOLOGITZACIÓ	Allò real i més autèntic de cadascú és el seu cos biològic i allò que prové d'aquest.
3- SEXUALITZACIÓ DE LA IDENTITAT	l'ésser donat per la identitat sexual: sóc home, dona, gai, lesbiana, trans, queer, +... «Sexistència» per a Davidson o «sex-ducció» per a Lipovesky
4- NIHILISME	No hi ha valors ni sentits transcendents més enllà de les satisfaccions immediates de les necessitats i els gustos individuals.
5- TEMPS	Fletxa del temps, temps evolutiu, lineal i infinit en ambdós extrems i intuïtiu (de percepció immediata i sense mediació intel·lectual o racional).
6- ESPAI	Tridimensional, infinit en totes direccions, etern i intuïtiu on s'hi hostatgen els objectes tridimensionals (únics objectes reals)
7- MATÈRIA	Substància tridimensional, tangible, visible i que es pot pesar; és allò que no enganya ("el toco ferro"), el constituent dels objectes que els fa espacialment tancats i externs uns respecte dels altres ("parts extra parts").
8- ENERGIA	Allò que fa moure els objectes als quals carrega (investeix) = m + e; la més autèntica és la que prové de l'interior del cos anatòmic.
9- ORIENTACIÓ	 (cap a la dreta)

Posicionament de la psicoanàlisi actual: “freudo-lacanians” i altres.

1- INDIVIDUALISME	No hi ha Altre, la psicoanàlisi és de cadascú; de cadascú que, alhora, és responsable dels seus actes, pensaments i símptomes. L'aparell psíquic és intern: individualisme extrem.
2- BIOLOGITZACIÓ	La pulsio (i el gaudi per als “freudo-lacanians”) s’origina i es desprèn de la substància viva de l’organisme biològic individual amb el que es neix (Vitalisme)
3- SEXUALITZACIÓ DE LA IDENTITAT	U del sexe. Esdeveniment del cos. Elecció singular. Unarisme del sexe. Sosté l’U.
4- NIHILISME	Per a la pulsio de mort, la libido i el gaudi, no hi ha sentits ni valors transcendents. Es tracta només de satisfacció o insatisfacció de les necessitats o els gaudis.
5- TEMPS	Evolutiu que de la infància porta a l’adulthood i, així, a la maduresa (com més madur millor); la maduresa és un estat autònom i independent: es neix alienat i cal separar-se.
6- ESPAI	Compost només per allò interior o exterior del cos considerat com una bossa; allò interior és propi (el Jo bo) i allò exterior (contrari al Jo). Les pulsions i el gaudi són interns.
7- MATÈRIA	Substància (biologia) amb la qual es neix i que, per les seves essències, desprèn pulsio de mort, libido i gaudi en quantitats i proporcions segons cada individu.
8- ENERGIA	Forces psíquiques (afectes) que en la seva quantitat i barreja són dotacions del cos anatòmic; forces vitals i mortíferes amb les que es neix i es viu.
9- Orientació	 (cap a la dreta)

POSICIONAMENT D'APOLa

INDIVIDUALISME

Concebem el subjecte existint només en immixtió (barreja que no es destria) d'Alteritat. Sostenim Això Parla (Ça parle); que l'Inconscient és el discurs de l'Altre/A i que l'emissor rep del receptor el seu propi missatge en forma invertida. En aquesta lògica és impossible aplicar la responsabilitat subjectiva. Plantegem el cas com un conjunt diferencial últim i covariant dins d'una estructura.

BIOLOGITZACIÓ

Plantegem la pulsio com el ressò en el cos del fet del dir, i al gaudi com a gaudi de l'Altre/A i gaudi fàl·lic (fora del cos), tots dos com a impossible de ser originats i localitzats a la substància viva. Tots dos són creacions de l'articulació significant en el camp de l'Altre/A que incideixen i afecten el cos 3D. Hi ha sensacions i necessitats del cos biològic però no són qüestió ni del subjecte ni de la psicoanàlisi.

SEXUALITZACIÓ DE LA IDENTITAT

Lògica de l'Éteros com diferència radical: producció del ser a partir del no ser. ETERO-SEXUALITAT. El sexe és l'Eteron, la diferència radical. La lògica del sexe que sostindria la psicoanàlisi que vindrà seria la de l'ETERON com a diferència radical, que alimenta la multiplicitat de valors sense que cap d'ells consisteixi en Un. Heteros o Éteron seria el contrari a identitat perquè introdueix el no ser. La **Diferència** serà productora de ser a partir del no ser. En el dir de Lacan allò que anomenen el sexe serà *Eteron* perquè es funda en aquesta absència d'identitat, en el no- tot.

NIHILISME

Proposem una concepció creacionista (creació ex-nihilo) que, a partir de l'articulació significant en el camp de l'Altre/A i del discurs, concep l'objecte *a* com a dimensió creada de valor i sentit particular però no singular, que s'articula plenament a la condició de \$ del subjecte.

TEMPS

Analitzem per mitjà del concepte de temps circular (“futur anterior”) en el qual no es pot establir l’anterioritat ni lògica ni cronològica del cos biològic respecte de l’ordre simbòlic, ni de l’anticipació respecte de la retroacció, ni de l’alienació respecte de la separació, tampoc del S1 al S2. Cal acceptar un Big Bang del llenguatge i del discurs.

ESPAI

Operem en la clínica psicoanalítica amb un espai “topològic” en el sentit de concebre’l com a bidimensional (superficial), respecte del qual en certes oportunitats opera la diferència interior-exterior i, en moltes altres, no. Es funda en el forat: *béance*, badadura, creada per l’articulació significant en el camp de l’Altre/A.

MATÈRIA

Concebem la matèria de la psicoanàlisi com un materialisme dels termes del llenguatge caracteritzat per ser: insubstancial, incorpori i antinatural. És invisible i intangible. Posseeix consistència lògica. És plantejat i operat com a text, tant en sentit de S1 i S2 com de la funció de la lletra.

ENERGIA

Substituïm, per a la psicoanàlisi i els assumptes del subjecte, l’energia biològica i les forces físiques per la noció de valor (qualitat), entès en una “economia política” l’apreciació de la qual depèn de factors tals com els sorgits del llaç discursiu, de la llengua, de la societat, de la cultura i que ha d’admetre l’existència de factors aleatoris en tota història particular (no singular).

ORIENTACIÓ

 (cap a l’esquerra)

	Diagnòstic de les tendències que operen com origen del patiment que afronta la Psicoanàlisi:	Posicionament de la Psicoanàlisi actual ("freudo-lacianians" i altres)	Posicionament d'APOLA
1-INDIVIDUALISME	Extrema accentuació de la concepció atòmica del subjecte: cadascú és com una esfera en una societat concebuda com 1+1+1... (com boles de billar).	No hi ha Altre, la psicoanàlisi és de cadascú, que alhora, és responsable dels seus actes, pensaments i símptomes. L'aparell psíquic és intern: individualisme extrem.	Només concebem el subjecte existint en immixió d'Alteritat. Sostenim Això Parla (<i>Ça Parle</i>); que l'inconscient és el discurs de l'Altre/A i que l'emissor rep del receptor el seu propi missatge en forma invertida. En aquesta lògica és impossible aplicar la responsabilitat subjectiva. Plantejem el cas com un conjunt diferencial últim i covariant dins d'una estructura.
2-BIOLOGIZACIÓ	El més autèntic i real de cadascú és el seu cos biològic i allò que prové d'ell.	La pulsio (i el gaudi pels "freudo-lacianians") s'origina i es desprèn de la substància viva de l'organisme biològic individual amb el qual es neix (vitalisme).	Plantejem la pulsio com el ressò en el cos del fet del dir i, al gaudi com a gaudi de l'Altre/a i gaudi fàl·lic (fora del cos), tots dos impossible de ser originats i localitzats a la substància viva. Tots dos són creacions de l'articulació significat al camp de l'Altre/A que incideixen i afecten el cos 3D. Hi ha sensacions i necessitats del cos biològic però no són qüestió ni del subjecte ni de la psicoanàlisi.
3-SEXUALITZACIÓ DE LA IDENTITAT	El ser ve donat per la identitat sexual: sóc home, dona, gai, lesbiana, trans, queer, +,, "sexistència per a Davidson o "sex-ducció" per a Lipovetsky.	U del sexe. Aconteixement del cos. Elecció singular. Unarisme del sexe. Sosté l'U.	Lògica de l'Éteron com a diferència radical: producció del ser a partir del no ser. ETERO-SEXUALITAT. El sexe és l'Eteron, la diferència radical. La lògica del sexe que sostindria la psicoanàlisi que vindrà seria la de l'ETERON com a diferència radical, que alimenta la multiplicitat de valors sense que cap d'ells consisteixi en Un. Heteros o Éteron seria l'oposat a identitat ja que introdueix el no ser. La Diferència serà productora de ser a partir del no ser. En el dir de Lacan allò que anomenen el sexe serà l'Eteron perquè es funda en aquesta absència d'identitat, en el no- tot.
4-NIHILISME	No hi ha valors ni sentits transcendents més enllà de les satisfaccions immediates de les necessitats i els gustos individuals.	Per a la pulsio de mort, la líbido i el gaudi, no hi ha sentits ni valors transcendents, només es tracta de satisfacció insatisfacció de necessitats o gaudis.	Proposem una concepció creacionista (creació ex-nihilo) que a partir de l'articulació significat al camp de l'Altre/A i del discurs concep l'objecte a com a dimensió creadora de valor i sentit particular i no singular, que s'articula plenament a la condició \$ del subjecte.
5-TEMPS	Fletxa del temps, temps evolutiu, lineal i infinit en tots dos extrems i intuïtiu (de percepció immediata i sense mediació intel·lectual o racional).	Evolutiu que de la infantesa porta a l'adulesa i, així, a la maduresa (com més madur millor); la maduresa és un estat autònom i independent: es neix alienat i cal separar-se.	Analitzem per mitjà del concepte de temps circular ("futur anterior") en el qual no es pot establir l'anterioritat ni lògica ni cronològica del cos biològic respecte de l'ordre simbòlic, ni de l'anticipació respecte de la retroacció, ni de l'alienació respecte de la separació, tampoc del S1 al S2. Cal acceptar un Big Bang del llenguatge i del discurs.
6-ESPAI	Tridimensional, infinit en totes direccions, etern i intuïtiu, on hi ha els objectes tridimensionals (únics objectes reals).	Compost només per l'interior o exterior del cos considerat com una bossa; allò interior és propi (jo bo) i allò exterior contrari al jo.	Operem a la clínica psicoanalítica en un espai "topològic" en el sentit de concebre'l bidimensional (superficial) respecte del qual en certes oportunitats opera la diferència interior-exterior i, en moltes altres, no. Es funda en el forat: <i>béance</i> , badadura, creada per l'articulació significat en el camp de l'Altre/A.
7-MATÈRIA	Substància tridimensional, tangible, visible i possible de pesar; és allò que no enganya ("el toco ferro"), el constituent dels objectes que els fa especialment tancats i externs, uns respecte dels altres	Substància (biològica) amb la qual es neix i que, per les seves essències, desprèn pulsio de mort, libido i gaudi en quantitats i proporcions segons cada individu.	Concebem la matèria de la psicoanàlisi com un materialisme dels termes del llenguatge caracteritzat per ser: insubstancial, incorpori i antinatural. És invisible i intangible. Té consistència lògica. Es planteja i opera com a text, tant en sentit de S1 i S2 com de la funció de la lletra.
8-ENERGIA	Allò que fa moure els objectes als quals carrega (investeix) = $m + e$, la més autèntica és la que prové de l'interior del cos anatòmic.	Forces psíquiques (afectes) que en la seva qualitat i barreja són dotacions del cos anatòmic; forces vitals i mortíferes amb les que es neix i es viu.	Substituïm per a la psicoanàlisi i els assumptes del subjecte l'energia biològica i les forces físiques per la noció de valor (qualitat), això entès en una "economia política" l'apreciació de la qual depèn de factors tals com els sorgits del llaç discursiu, de la llengua, de la societat, de la cultura i que ha d'admetre l'existència de factors aleatoris en tota història particular (no singular)
9-ORIENTACIÓ	(cap a la dreta) →	(cap a la dreta) →	(cap a l'esquerra) ←

CONCEPTES ARTICULATS

Sigmund Freud va crear un nou tipus de llaç social amb el dispositiu corresponent, que va permetre operar amb el patiment occidental modern originat en l'individualisme, la biologització (amb la sexualització de la identitat) i el nihilisme, en casos particulars on es va plantejar la pregunta sobre el "per què" d'aquest dolor.

Al diagnòstic que fem de la psicoanàlisi actual, on es tendeix a considerar la psicoanàlisi com una il·lusió, hi oposem un posicionament apriorístic que sosté que hi ha acte analític capaç d'operar sobre el patiment i que posseeix la potència de crear un subjecte (no una persona ni un individu) nou.

Tal i com ja s'ha anticipat, conceptes articulats és l'apartat del Programa d'Investigació Científica en Psicoanàlisi on es postula el conjunt d'hipòtesis auxiliars que configuren els supòsits complementaris dels conceptes fonamentals.

S'organitzen al voltant dels següents eixos:

- a) De l'Altre, A i $\bar{A}$
- b) Del Subjecte: $\$$
- c) De l'objecte *a* i del desig
- d) Del significat, la cadena, l'inconscient i la badadura (*béance*)
- e) Del cos, les pulsions, el gaudi i el sexe/étron

- f) De la psicoanàlisi
- g) De les diferències entre Freud i Lacan
- h) De les diferències entre la nostra lectura de Lacan i els “freudo-lacanianes”

a) De l'Altre, A i $\bar{A}$

Sota la noció d'estructura amb què treballem, la subjectivitat només pot ser pensada a partir de l'existència de l'Altre i de l'A; dit d'una altra manera: No hi ha

subjecte sense Altre/A en una relació d'immixió (indistinció).

1. Distingim Altre i A: hi ha diferència entre l'Altre històric i encarnat i el lloc o posició de l'A, segons l'escriptura de l'àlgebra lacaniana, que indica la bateria, tresor, eixam i conjunt significant.
2. Distingim el pare (en tant que genitor) del Nom-del-Pare (que no ha de ser equiparat a cap persona ni a un sexe), així mateix, també distingim la mare biològica de la Mare en tant que encarnadura de l'A. A la fi d'anàlisi, la funció de l'A queda establerta com a $\mathcal{A}$.
3. La lògica de la constitució del subjecte la llegim en dues operacions: alienació y separació.

Alienació: Entenem l'alineació com l'efecte mortífer del parell significant. Els efectes de la alienació són a causa del llenguatge ($\mathcal{A}$): "ni S1 ni S2". No confonem alineació amb simbiosi i, encara menys, amb fondre's o confondre's amb l'Altre. La seva legalitat és la de la reunió de la teoria de conjunts.

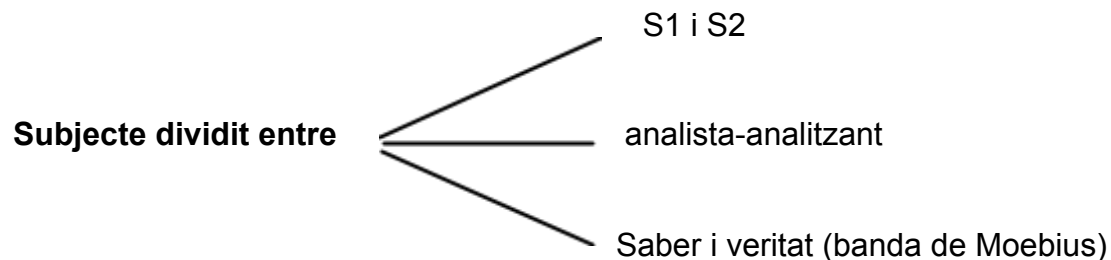
Separació: Entenem com a separació el rescat de l'efecte mortífer del significant per la via del desig de l'Altre històric. No confonem separació amb l'idea de separar-se de l'Altre, ni de fer-se autònom de l'Altre o aconseguir independència sinó que l'entenem com l'adveniment de la condició de l'objecte a per a el $\$$. La seva legalitat és la de la intersecció de la teoria de conjunts.

4. El Nom-del-Pare és el concepte que serveix per a concebre l'articulació de la llei i el desig, fins i tot el seu sorgiment, i no allò que els oposa.

b) Del Subjecte: $\$$

1. "Subjecte" és el tema, assumpte, matèria, que advé entre dues instàncies enunciatives. En aquesta lògica el subjecte de

l'inconscient és creació entre analitzant i analista i se'l considera animat per un desig interpretable. Un cop especificada la lògica que sosté que no hi ha subjecte sense Altre/A, és possible definir la noció de subjecte amb què opera una psicoanàlisi, distingint-la de qualsevol assimilació a: persona (social), individu (biològic), ciutadà (polític) o qualsevol entitat que s'ubiqui en tant que unitat idèntica a si mateixa. Lacan formalitza el subjecte nascut en l'articulació significant en forma de bucle entre S1 y S2, i, en psicoanàlisi, com a subjecte dividit, equiparat al tall per la línia mitjana d'una banda de Moebius, entre saber i veritat.

2. És en aquest sentit que entenem que no hi ha relació intersubjectiva: subjecte implica al menys dos, una relació, però no hi ha dos subjectes, igual que tampoc hi ha diàleg.
3. El model topològic que evidencia l'estructura del vincle/liaç entre $\$$ i $\mathcal{A}$ és el de dos tors interpenetrats.
4. A partir d'aquesta conceptualització de subjecte, la responsabilitat subjectiva queda objectada com a concepte psicoanalític, en la mesura que implica una contradicció amb la idea d'un subjecte no individual. No deixem, per això, de tenir en compte que en la clínica psicoanalítica és fonamental el treball sobre els comunament designats "sentiments inconscients de culpa", encara que dissentim amb la via del "freudo-lacanisme": la d'una responsabilització que necessàriament esdevé

culpabilitzant.

5. Proposem la noció d'un "Subjecte local": considerem que la noció de subjecte com allò que un significant representa per a un altre significant, només opera en la pràctica analítica, en l'acte d'elevat a estatut de significants alguns termes del text o material de la sessió analítica, entesa com la intertextualitat constituïda entre analitzant i analista.

c) De l'objecte a i del desig

1. Hi ha dol per la pèrdua de l'objecte veritable.
2. Hi ha acte veritable en la mesura que l'objecte no és metonímic.
3. El desig no és metonímic, advé quan per un acte d'interpretació la cadena significant es tanca en forma de bucle creant un forat que permet interpretar l'objecte a en la seva condició particular i en relació a l'Altre/A. El desig està articulat encara que no és articulable plena i definitivament.
4. La repetició en psicoanàlisi serà considerada com a repetició de la falla entre diverses generacions i respecte de l'articulació entre desig i llei. No s'ha de confondre amb la versió més difosa entre els psicoanalistes de trobada impossible de la satisfacció o de l'objecte. Tot això, plantejat en termes significants (pare, mare, fill, àvia, etc.) d'una trama textual.
5. El subjecte i l'objecte a són bidimensionals.
6. L'objecte a és la realització (adveniment) del subjecte.

d. Del significant, la cadena, l'inconscient i la badadura (béance)

1. L'Inconscient està estructurat com un llenguatge.
2. La cadena significant té l'estructura de bucle (Corba de Jordan), la qual cosa habilita la lectura del material com "anells d'un collaret".
3. L'Inconscient no dirigeix la cura, és l'analista qui té la responsabilitat de fer- ho.
4. L'*a priori* de què partim en psicoanàlisi és que en el principi va ser el verb, cosa que indica un esdeveniment de discurs, no la mort o l'acció; això desestima la idea "freudo-lacanian" d'un cos biològic com a substrat preexistent a un subjecte (individu) com a epifenomen.
5. L'antecedent lògic de tot subjecte és l'existència de l'A -tresor i bateria del significant i la seva lògica- i de l'Altre – encarnat en algú, articulat, almenys, en tres generacions.
6. Sostenim una posició creacionista –creació ex nihilo- i rebutgem l'evolucionisme en psicoanàlisi.
7. No considerem l'holofrase com un enganxat barroer de dos significants, sinó com la pèrdua de la funció del bucle tancat en S1 i S2.

e) De les pulsions, el cos, el gaudi i el sexe/étron

1. Allò real per a la psicoanàlisi no és el cos biològic (tridimensional) sinó allò impossible, consegüentment no són la biologia o

la física clàssica, les ciències que orienten més bé la psicoanàlisi per abordar la noció de real, sinó la lògica.

2. Considerem la pulsio com el ressò en el cos del fet que hi ha un dir.
3. En el PIC en espanyol es proposa el terme *gozo* en comptes de la traducció equívoca de *goce*, perquè aquesta última és substancialista.
4. Reafirmem que, segons Jacques Lacan, gaudi no és la satisfacció de la pulsio, sinó que es la manifestació de la llei del no tot del significat aplicada al significat mateix; i trobem la seva fonamentació en la demostració de la incompletesa dels sistemes formals (Teorema de Gödel). Lacan ho articula: $J(A)$ i $J(\phi)$, cosa impossible de plantejar en el sistema de satisfacció-insatisfacció freudià.
5. Rebutgem fonamentar la psicoanàlisi com una energètica. Ens basem en la noció “d’economia política” per a la consideració de les forces que operen en el camp del subjecte i de l’Altre-A.
6. Entenem que no hi ha relació sexual degut a la falta d’un tercer terme que permeti escriure la relació com una proporció lògica. Es tracta d’un problema lògic-formal tal com es manifesta en la clínica psicoanalítica i no una qüestió de l’acoblament dels cossos sexuals.
7. Heteros o Éteron seria allò oposat a identitat perquè introdueix el no ser. La Diferència serà productora de ser a partir del no ser. En el dir de Lacan el que anomenen “el sexe” serà l’Éteron per fundar-se en aquesta absència d’identitat, en el no tot⁴. La posició de Lacan queda reflectida en la següent cita del L’Atordit (L’Étourdit):

El que anomenen sexe (...) és pròpiament per fundar-se en no tota, l’Éteron que no pot saciar-se d’univers. Anomenarem heterosexual, per definició, a allò que agrada de les dones, sigui quin sigui el seu propi sexe. Així serà més clar. He dit:

---

⁴ Aquesta proposta de J. Lacan ha de ser contemplada en diàleg amb la seva posició anti-filosòfica i Sofística. Per a aquest problema suggerim l’article “Más allá de Freud, implicancias de la novedad de Lacan como efecto del lenguaje” de Rosella Villa Pusineri i Juliana Zarategui. Revista El rey está Desnudo Núm. 16. Vegeu www.elsreyestadesnudo.com.ar

agradar de, no: estar-hi promès per una relació que no hi ha. Fins i tot és el que implica allò insaciable de l'amor, que s'explica amb aquesta premissa. Que hagi estat necessari el discurs analític per a què això arribi a dir-se, mostra clarament que no en tot discurs ve un dir a ex-sistir. S'ha d'iniciar la lògica de l'Eteros, sent notable que és on Parmènides va a parar a partir de la incompatibilitat de l'U amb el ser.

Per a Lacan llavors, la sexualitat queda ubicada al voltant d'Allò Hetero, Allò Altre, allò “sempre per plantejar-se”, allò que sempre es pot plantejar d'una Altra manera en un discurs que faci existir el dir i desconsistir la totalització.⁵

f) De la psicoanàlisi

1. La psicoanàlisi no coincideix amb una fenomenologia ni amb la psicologia, és per això que requereix la formalització matemàtica, el matema i la topologia. Alhora, com que la seva conceptualització no forma part del sentit comú, implica sempre sorpresa.
2. La resistència a la psicoanàlisi és de l'analista.
3. L'acte de l'analista és de paraula –interpretació– no de silenci, a menys que el silenci sigui el millor que es pugui dir en certa circumstància.
4. El tall en psicoanàlisi coincideix amb la cura del símptoma i de la neurosi, no amb la interrupció precipitada de la sessió.
5. Jerarquitzem l'ús de les superfícies topològiques en tant que models superadors d'una concepció euclidiana d'alguns

---

⁵ Pusineri, R i Zaratiegui, J. “Unarismo del sexo o Ètero-sexualidad. Dos respuestas posibles a un malestar de época.” Extracte del text que acompanya la proposta d'incorporar la lògica de l'Éteron.

conceptes i nocions fonamentals en psicoanàlisi:

- El llaç analitzant-analista s'expressa mitjançant l'ampolla de Klein.
  - La realitat en psicoanàlisi es concep com un *cross-cap*.
  - Simbòlic, Imaginari i Real en psicoanàlisi només existeixen nuats en forma borromea (brunniana).
  - Desig, demanda i objecte *a* s'escriuen sobre les superfícies de dos tors interpenetrats.
  - L'inconscient es planteja com una banda de Moebius (doble inscripció).
6. Concebem el fantasma com una fórmula lògica que funciona com a marc de la realitat -en tant que impossible- articulant: un cert *fading* del subjecte davant del «desig de» i amb una certa condició d'objecte *a* que advé en el camp de l'Altre-A. Des d'aquesta perspectiva no es pot entendre com les fantasies per a sostenir l'excitació sexual de Freud ni com el vidre a través del qual es mira el món, ja que això es correspon amb la noció de la fantasia inconscient, segons la teoria de la Melanie Klein.
  7. La pràctica del dispositiu analític es vincula a un treball lògic d'interpretació d'un text degudament formalitzat.
  8. Les sessions no han de ser curtes, han de durar allò que la interpretació del material indiqui i en funció de l'estil de l'analista i del patiment de l'analitzant en joc.
  9. Considerem (en la línia que proposa Foucault) que l'honor polític de la psicoanàlisi és ser una resposta subversiva a la biopolítica.
  10. El subjecte de l'inconscient, entès com allò que un significat representa davant d'un altre significat al si de la relació psicoanalista i psicoanalitzant, tan sols és practicable convertint en significants només alguns termes del text, la qual cosa implica operar amb un "subjecte local".
  11. Només es pot establir si hi va haver analista, en el procés d'una anàlisi, com a conseqüència de la cura de la neurosis de transferència.

12. “No respondre a la demanda” no significa maltractar els analitzants, sinó habilitar el més enllà de la demanda, que és el camp del desig.
13. Respecte de la psicoanàlisi amb nens sostenim que el subjecte en aquesta pràctica no té edat ni li falta desenvolupament. La idea d'un subjecte-nen, contradiu la definició de subjecte que sostenim. Rebutgem tota idea d'evolució i maduració.

g) De les diferències entre Freud i Lacan

1. Les teories de Freud i de Lacan són diferenciables i les direccions de la cura que se'n desprenen són oposades. En termes sintètics entenem que, per a Freud, en la psicoanàlisi es tracta d'una marrada de la satisfacció pulsional respecte de la realitat; per a Lacan es tracta d'un acte creador i realitzador del subjecte al voltant de l'objecte *a*.
2. Entenem que la psicoanàlisi no pot ser considerada extraterritorial al camp de les ciències.
3. *Vorstellung* ≠ significant
  - Complex d'Èdip (3 elements) ≠ metàfora paterna (4 elements)
  - Jo - superjò – allò ≠ Simbòlic, Imaginari, Real
  - Començament per la mort ≠ començament pel verb
  - Inconscient: repressió de representacions ≠ discurs de l'Altre
  - Pulsió: exigència de treball que el cos imposa al psíquic ≠ ressò del fet del dir en el cos.
  - Sexe: evolució de la líbido: oral → anal → fàlic genital ≠ hétéros/étron

h) De les diferències entre Lacan i els post-lacanians (“freudo-lacanians”):

1. Freud ≠ Lacan i Lacan ≠ Miller
2. No estem d'acord amb el criteri “evolucionista” en psicoanàlisi que estableix un progrés en l'ensenyament de Lacan, beneint un “darrer Lacan” com més veritable, més real, i més lacanià. Tampoc acceptem l'evolucionisme del subjecte: del néixer alienat a l'Altre al deure de separar-se per a trobar-se amb si mateix.
3. Considerem la noció d'estructura, la formalització matematitzada, el matema i la topologia com a fonamentals per al camp de la psicoanàlisi, impossibles d'eliminar de les seves concepcions.
4. Real: carn biològica ≠ impossible lògic
5. Acte: fer alguna cosa en allò tridimensional en l'escena de la realitat (abraçar, pegar, escopir, etc.) ≠ tall significant que crea un nou subjecte (tema, assumpte, matèria).